

omskoling og til erhvervsintroducerende kurser for unge indsat i loven, jfr. nedenfor.

Senest er loven ændret i tilknytning til etableringen af en arbejdsmarkedsuddannelsesfond, således at statstilskuddet til drift m.m. pr. 1. januar 1984 er forhøjet til 100 pct., jfr. lov nr. 615 af 21. december 1983.

Loven er senest bekendtgjort ved lovebekendtgørelse nr. 140 af 2. april 1984.

Kernen i uddannelsessystemet, nemlig at der er tale om et tilbud til arbejdsmarkedets parter om inden for de lovmæssige og bevillingsmæssige rammer at iværksætte de uddannelser for specialarbejdere, som der er behov for på arbejdsmarkedet, er til stadighed fastholdt og systemet har været vel fungerende og i stadig udvikling.

Der er i dag 19 selvejende specialarbejderskoler og 5 statsskoler, og der udbydes op imod 450 forskellige kursustyper inden for ialt 25 brancheområder. Aktiviteten målt i antal elevuger var i 1983 206.100. Til sammenligning kan anføres, at der i 1970-71 blev gennemført 75.283 elevuger.

Efteruddannelsesordningen for faglærte m.v.

Denne ordning, der har hjemmel i de årlige finanslove, blev etableret som en forsøgsordning i 1965, idet der havde vist sig et behov for, at faglærte arbejdere m.v. gennem deltagelse i korte kurser kunne ajourføre og udbygge deres kvalifikationer i overensstemmelse med den tekniske udvikling og forholdene på arbejdsmarkedet i øvrigt.

Ordningen administreres på grundlag af arbejdsministeriets cirkulære af 18. juni 1965 om foreløbige retningslinier for ydelse af tilskud til efteruddannelseskurser for faglærte m.v.

Administrationen af efteruddannelsesordningen har siden 1973 været varetaget af direktøren for arbejdsmarkedsuddannelserne.

Også på dette område har arbejdsmarkedets parter gennem deres repræsentation i de faglige efteruddannelsesudvalg og i arbejdsministeriets centrale udvalg vedrørende efteruddannelse af faglærte m.v. en afgørende indflydelse på tilrettelæggelsen og indholdet af uddannelserne.

Efteruddannelsen består normalt ligesom specialarbejderuddannelsen af trinvis opbyggede kursusrækker, hvor hvert trin giver selvstændig erhvervskompetence. Kurserne, der er kortvarige og joborienterede, har et kombineret teoretisk og praktisk indhold.

Reglerne om tilskud til drift af kurserne og om støtte til deltagerne er fastsat i overensstemmelse med de regler, der gælder for specialarbejderuddannelsen.

Der udbydes i dag kurser inden for ialt 26 fagområder. Også på efteruddannelsesområdet har der været tale om en kraftig stigning i aktiviteten, specielt i de senere år. Der blev i 1983 gennemført ialt 103.200 elevuger mod 21.460 i 1970-71.

Der er ikke som på specialarbejderuddannelsen etableret selvstændige uddannelsesinstitutioner. Ca. 80 pct. af kursusaktiviteten gennemføres på de tekniske skoler og handelsskoler, og med anvendelse af disse institutioners lærere, idet der herved bl.a. er lagt vægt på den vekselvirkning, der opnås med grunduddannelsessystemet.

Den øvrige del af kursusaktiviteten gennemføres på teknologiske serviceinstitutioner eller andre uddannelsessteder, bl.a. i tilfælde, hvor der stilles særlige krav til udstyr og/eller faglig ekspertise, der ikke kan opfyldes på grunduddannelsesinstitutionerne.

Efteruddannelsesordningen for faglærte m.v. havde i begyndelsen fortrinsvis til formål at give tidligere uddannede et sådant kendskab til nye arbejdsmetoder m.v., at de kom op på samme faglige kvalifikationsniveau som de nyuddannede. Udviklingen især i de senere år har dog medført, at efteruddannelseskurserne nu i stigende omfang tager sigte på indlæring af færdigheder på specialiserede og avancerede arbejdsområder, der enten slet ikke eller først på længere sigt kan forventes at indgå i grunduddannelserne. Denne udvikling vil antagelig blive forstærket i de kommende år, hvor virksomhedernes behov for uddannelse af medarbejdere, der kan forstå og anvende den ny (høj-)teknologi, vil blive stadigt større. Det må derfor forventes, at efteruddannelsesordningen vil få en stadig mere central placering inden for arbejdsmarkedsuddannelserne og dermed i den samlede arbejdsmarkedspolitik.

Den særlige omskolingsordning

I 1969 vedtog folkettingen lov om støtte til omskoling (lov nr. 49 af 20. februar 1969), idet der havde vist sig behov for at supplere de mere generelle uddannelsesstilbud under specialarbejderuddannelsen og efteruddannelsen af faglærte m.v., som begge forudsætter, at den nødvendige jobrutine erhverves på arbejdspladsen, med tilbud om støtte til omskoling af ledige til konkrete arbejds-tilbud i egnsudviklingsområder samt i øvrigt i tilfælde, hvor det af hensyn til beskæftigelsesforholdene eller til bestemte grupper af arbejdssøgende skønnes nødvendigt at supplere bestående uddannelses- og støttemuligheder.

Ordningen blev i 1971 indarbejdet som nyt kap. II i loven om erhvervmæssig uddannelse af speci-